

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah
Velja za vse leto . . . \$6.00
Za pol leta \$3.00
Za New York celo leto . . . \$7.00
Za inozemstvo celo leto . . . \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

TELEFON: CORTLANDT 2876.

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879.

NO. 295. — ŠTEV. 295 NEW YORK, MONDAY, DECEMBER 18, 1922 — PONDELJEK, 18. DECEMERA, 1922.

The largest Slovenian Daily in the United States.
Issued every day except Sundays and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CORTLANDT 2876.

VOLUME XXX. — LETNIK XXX.

TURKI TRDOVRATNI GLEDE PATRIARHA

Turki so zavrnili prošnjo ameriškega poslanika Childa, naj puste grškega patriarha v Carigradu. — Razprave glede Mosul okraja prekinjene. — Vse predpravice, ki jih je dajal stari režim kristjanom, so bile razveljavljene.

Lausanne, Švica, 16. decembra. — Kljub protestu ameriške delegacije proti "neznosni krivici", obstoječi v odpravljenju grškega patriarhata v Carigradu, ene najbolj starodavnih verskih naprav na svetu ter dejanskega poglavarja neštetih milijonov pravoslavnih kristjanov, so Turki danes ponovo izjavili, da "mora patriarhat prenehati s svojim poslovanjem v Carigradu."

Neprestano so prihajale brzjavke v zadnjih par dnevih iz Amerike, odkar so prvkrat stali Turki tozadnovo zahtevo in te brzjavke so bile deloma odgovorne za ameriško ugotovilo, ki je dalo izraza čustovanju v Združenih državah glede te zadeve.

Turki trdijo, da mora biti odpravljenje patriarhata cena, za katero so pripravljeni podpisati katerikoli splošni dogovor, tukajče se zamenejetnikov in prebivalcev. Pravijo, da je primeren prostor za patriarhat v Atenah, ne pa v Carigradu.

Za odpravljenje te častitljive naprave navajajo Turki tri argumente. Prvi se glasi, da ne morejo imeti take naprave pod novim statusom Turčije, kot demokratične dežele, nobenega nadaljnega stika z vlado, ki namerava nastopiti v takih zadevah natančno tako kot nastopa ameriška vlada v Washingtonu.

Drugi argument se glasi, da bi bilo absurdno pustiti patriarhat v Carigradu, ko so šli Turki že tako daleč, da so dovolili 200,000 Grkom ostati v turškem glavnem mestu. V svojem tretem argumentu pa trdijo, da je pomagal patriarhat Grkom proti Turčiji in da je vled tega ta naprava ogroženje njene varnosti.

Zaenkrat ni še znano, kako da le so sklenili iti zaveznički v svojem odporu proti tej zahtevi Turkov. Anglija je protestirala, prav kot so danes tudi Združene države, a Francija in Italija nista rekli praktično ničesar. (To je znalo, da tukaj tve petolizki in hinsko-strahopetni državici.)

Lord Curzon je izjavil, da ne more njegova vlada na noben način predati mosulskega ozemlja. V visokih uradnih krogih pa se je vendar glasilo, da je mogoča omejena regulacija meja.

Razprave glede Mosula bodo postale najbrž važne na celi konferenci, kajti upliv kapitalizma brez dvoma nadkril vse druge pominske sentimentalnega značaja, kot naprimjer vprašanje patriarhata. Angleži nočejo na noben način pustiti iz svojih rok bogatih petrolejskih ozemelj ter so pripravljeni v drugih točkah, samo da bodo lahko ohranili Mosul.

ROJAKI, NAROČAJTE SE NA 'GLAS NARODA', NAJVEČJI SLOVENSKI DNEVNIK V ZDRAŽENIH DRŽAVAH.

DENARNA IZPLAČILA V JUGOSLAVIJI, ITALIJI IN ZASEDENEM OZEMILJU

se potom naše banke izplačuje zanesljivo, hitro in po nizkih cenah.

Včeraj se bila naše cene sledile:

Jugoslavija:

Raspodila na zadnje pošte in izplačuje "Kr. poštni čekovni urad in Jadranška banka" v Ljubljani, Zagrebu, Beogradu, Kranju, Celju, Mariboru, Dubrovniku, Splitu, Sarajevu ali drugod, kjer je pač sa hitro izplačilo najugodnejše.

300 kron	\$ 1.15	1000 kron	\$ 3.50
400 kron	\$ 1.50	5,000 kron	\$ 17.00
500 kron	\$ 1.85	10,000 kron	\$ 33.00

Italija in zasedeno ozemlje:

500 lir	\$ 3.10	500 lir	\$ 27.00
100 lir	\$ 5.80	1000 lir	\$ 53.00
300 lir	\$ 16.50		

Kaže podljivača, ki presegajo znesek dvajsetiščetek kron ali pa dvajseti štiri dovoljujemo po možnosti še posebej pogost.

Vrednost kronam dinarjem in litram sedaj ni stalna, menja se večkrat in nepriskakovano; in tega razloga nam ni mogoče podati natančne cene vnaprej. Računamo po ceni onega dne, ko nam doseg poslanec denar v roke.

Glede izplačil v ameriških dolžnjih glejte poseben oglaz v tem člunu.

Denar nam je poslat najbolj po Domestic Money Order, ali pa New York Bank Draft.

FRANK SAKSER STATE BANK

82 Cortlandt Street New York, N. Y.
Glavno zastopništvo Jadranke Banke.

(Advertisement)

HARDING NE VE, KAJ MISLI FRANCIIJA

Rad bi izvedel, kaj misli Francija glede ameriškega načrta, da priskoči Evropi na pomoč. — Hoče tudi vedeti za mnene senata.

Pariz, Francija, 16. decembra: Kot se glasi, je dobil ministrski predsednik Poincaré neformalen miglaj od državnega departmента v Washingtonu, da so Združene države pripravljene razmišljati o načrtu, s pomočjo katerega bi pripomogle k uravnavi repačkega vprašanja, v interesu splošnega ekonomskega položaja v Evropi.

Na Quai d'Orsay se je glasilo danes popoldne, da ni bilo sprejet nobeno oficijelno sporocilo od ameriške vlade in da bodo francoski oficijelni krogi čakali bolj definitivnih informacij, preden bodo pričeli razpravljati o domnevanih načrtih predsednika Hardinga.

Neki visok uradnik pa je vendar priznal, da je francoska vlada že tako izmučena od celega tega vprašanja, da bi z veseljem pozdravila vsako vrsto resnične izjavil.

Celo vprašanje, — je izjavil, — se tiče narave pomoči, katero so Združene države pripravljene nuditi in če bo obstajala ta pomoc, kot razvidno iz sporocila, ne bodo slednja prisiljena pošljati denar v inozemstvo, da kupi surovine in živila.

Nemeji pa imajo tisoče milijonov zlatih mark na dobrem v inozemstvu in ta denar se je gromadič iz zadržki, katero so papravili Nemci s svojimi eksporti. To dejstvo priznavajo načelniki nemške industrije in celo nemška vlada sama. Vsled tega je dovoljeno vprašanje, zakaj je treba posojati Nemčiji denar ali ji dajati kredit za nakup v inozemstvu.

Zanimivo bi bilo izvedeti, — je izjavil isti uradnik, — če se je včeraj vpoštov dobro voljo Nemčije v tem novem načrtu in če so povzročitelji tega načrta razmišljali o tem, da ni le treba postaviti Nemčijo zopet na noge, temvej jo tudi preprečiti, da mora zadostiti svojim pogodbennim obveznostim.

PADEREWSKI OGOREČEN RADUMA PREDSEDNIKA.

New York, 16. decembra. — Ignacij Jan Paderewski niso sporocili novice, da je bil novi poljski predsednik zavratno umoren, dokler ni završil svojega koncerta včeraj popoldne v Carnegie Hall.

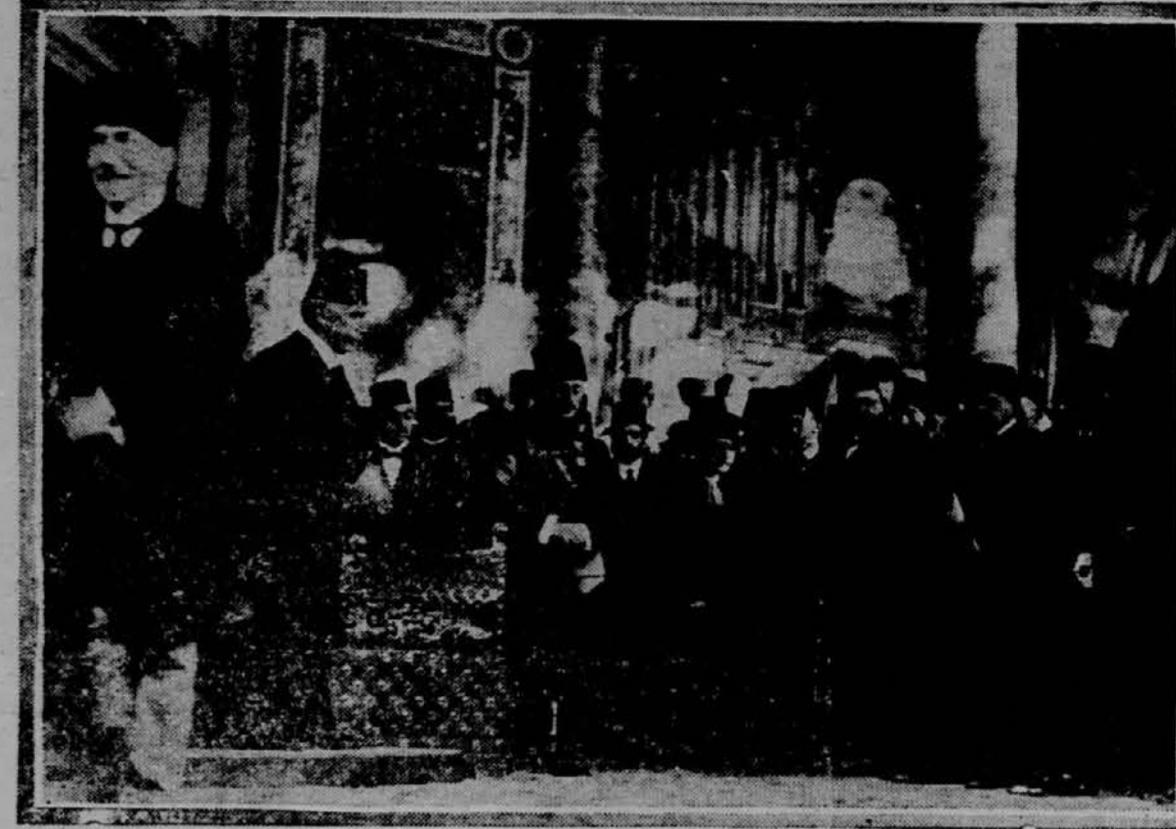
Ko so ga konečno obvestili, je pričel sprejet časnikarske poročevalce, odkar se je vrnil v Združene države ter jim sporočil naslednje:

Novico o tem dogodku so mi prikrili do tega trenutka. Če bi jo izvedel preje, bi odpovedal svoj koncert. Prosim, dajte izraza moji absolutni obsojni in obzalovanji radi dejanja, ki se je zavrnalo. Prvikrat v zgodovini Poljske je bil njen vladar zavratno umoren.

HČERKA DRŽAVNEGA TAJNIKA JE OKREVALA.

Toronto, Ont., 16. decembra. — Petnajst let stara Elizab. Hughes, hčerka državnega tajnika, je odpotovala danes od tukaj v Washington, ker je okrevala od težke bolezni, takozvane sladkorne bolezni, na kateri je trpela več časa. Tukaj se je mudila od meseca avgusta naprej.

USTOLIČENJE NOVEGA TURŠKEGA KALIFA. MOHAMMEDANS ENTHRONE NEW CALIPH.



BITI DOJENČEK JE NAJBOLJ NEVAREN POSEL.

Biti dojenček je najbolj nevaren posel med vsemi, neizvzemljivo majnah, — je izjavil dr. Henry McPainter.

Rekel je, da umre vsako leto v Združenih državah več dojenčkov, predno dosežo starost enega leta in znaša število mrtvih v vseh vojnah, katere so vojevale Združene države.

V tej delži umre vsako leto 200.000 dojenčkov, predno dosežo starost enega leta in 100.000 med temi umre, predno dosežo starost enega meseca.

D'ANNUNZIO SE BO LOTIL ČASNIKARSTVA.

Rim, Italija, 16. decembra. — Gabriele d'Annunzio, znana polenska prisma, je oživotvoril kompanijo, ki bo izdajala tukaj dnevnike.

MUSSOLINI SE PRILIZUJE KLERIKALCEM.

Rim, Italija, 16. decembra. —

Ministrski predsednik Mussolini, vredni bratec d'Annunzia, je objavil, da bo kmalu uveljavil dekrete, s katerimi se bo preposedalo izdajanje listov, ki niso fašistični in ne drže s sedanjo vlado. Srečna Italija!

NOVI JAPONSKI POSLANIK ZA AMERIKO.

Tokio, Japonska, 16. decembra.

Japonski kabinet je danes potrdil imenovanje nadomestnega ministra za zunanjé zadeve, Masanao Hanihara, na mesto japonskega poslanika v Washingtonu. Hanihara je bil njen vladar zavratno umoren.

Toči Hanaka je sledil njemu v zunanjem ministerstvu.

BOMBA PROTI BOLGARSKEMU PREDSEDNIKU.

Sofija, Bolgarsko, 17. decembra. — Včeraj sta vrgla dva Macedonea bomba proti avtomobilu, v katerem se je vozil bolgarski ministrski predsednik Stambolijski. Ministrski predsednik je postal nepoškodovan.

POJSKEGA PREDSEDNIKA SO UMORILI.

Novi predsednik poljske republike, Gabriel Narutowicz, ki je bil izvoljen pred enim tednom, je bil zavratno umoren od nekega blaznega umetnika. — Le malo je manjkalo, da morilca niso linčali.

Varšava, Poljska, 16. decembra. — Gabriel Narutowicz, predsednik poljske republike, je bil ustreljen od nekega zavratnega morilec danes opoldne, en teden potem, ko je bil izvoljen predsednikom in osem in štirideset ur potem, ko je nastopil svoj urad.

Tragedija se je zavrsila na neki umetniški razstavi in morilec je umetnik, po imenu Niedomski, katerega smatrajo njegovim tovarišem duševno bolnim. Predsednik je imel nagovor in v spremstvu svojega pribločnika ter dve članov kabinta se je napolnil v razstavno dvorano, da si ogleda slike. Niedomski se je nahajjal v množici, ki se je gnetal krog predsednika, da mu stisne.

Med dobički tragedije se je nahajjal tudi William Max-Muller, angleški poslanik, ki je prevzel od ginjenja, omedel.

Nacionalistični poslanci so objavili, da ne bodo podpirali Narutowicza in tudi noben kabinet, katerega bi imenoval on. Trdili so, da je bil izvoljen z glasovi Zidov, Ukrajincev, Nemcev in Rusov ter da je dobil 186 poljskih glasov, dočim je preostalih 227 Poljakov glasovalo za grofa Zamyskija.

Gabriel Narutowicz je bil rojen leta 1865 v Telsz, ki se nahaja stajd na litvinskem ozemlju ter je dobil prvo vzgojo v Libavi. Pozneje je dovršil tehnični institut v Petrogradu in politični institut v Curihu.

Član poljske vlade je postal prvak junija meseca leta 1920, ko je dobil mesto ministra za javna dela pod ministrskim predsednikom Grazskijem, in na isto mesto ga je imenoval naslednji ministrski predsednik, Ponikovski. Ko je bil izvoljen predsednikom poljske republike, je bil minister za zunanje zadeve in to važno mesto je zavzemal pod ministrskima predsednikoma Slivinskijem in Novakom.

Bil je drugi delegat Poljske na znani nesrečni konferenci v Genovi.

Narutowicz je bil znan kot znamen nacionalist, ki ni delil prenapetih nazorov ostalih poljskih imperialistov.

ARBUCKLE BO POSTAL KA-VARNAR.

Tokio, Japonska, 16. decembra. — Znani Fatty Arbuckle, ki je pogorel kot kinematografski igralec, je prezel tukaj vodstvo neke kavarne, kot so sporoča iz zavesti.

OBRAVNAVA PROTI MAJNARJEM IZ HERRINA

Farmeri v Williamson in Johnson okraji so oživotvorili tajno organizacijo, ki namen je zavarovati one, ki so in bodo pričali proti premogarjem.

Marion, Ill., 16. decembra. — Detektivi iz urada generalnega pravdnika Brundage-a so ugotovili, da je bila oživotvorjena tajna organizacija farmerjev v Williamson in Johnson okraji, ki je namen je zavarovati življence svojih članov, ki so pričali proti državnemu pravništvo v kazenski obravnavi proti petim možem, ki so obtoženi umora v zvezi z masakrom v Herrinu, ki se je dogodil meseč junija tekočega leta.

Za življence vsakega farmerja, vzetega vsled njegovega pričevanja, bomo zahtevali deset življencij njegovih napadalev, — se je glasilo v ustni izjavi, ki je krožil med farmerji občin okrajev.

Ena priča, ki je bila zasišana včeraj, malo pred odgovodom obravnavne na pondeljek, se je spustila v jok, predno je pričela pričati ter prosila, naj se jo oprosti te dolžnosti.

"GLAS NARODA"

(SLOVENIAN DAILY)

Owned and Published by
Slovenic Publishing Company
(A Corporation)

FRANK SAKSER, President

LOUIS BENEDIK, Treasurer

Place of Business of the Corporation and Addresses of Above Officers:
82 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y."GLAS NARODA"
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays.

Za celo leto velja, list za Ameriko	Za New York za celo leja	\$7.00
in Canada	za pol leta	\$3.50
Za pol leta	Za inozemstvo za celo leto	\$7.00
\$3.00	za pol leta	\$3.50
Za četr leta	za pol leta	\$3.50

Subscription Yearly \$6.00

Advertisement on Agreement.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenčni nedelj in praznik.

Dopolni brez podpisa in osebnosti ne približujejo. Denar naj se blagovoli pošljati po Money Order. Pri spremembni kraja naravnih, prosimo, da se nam tudi prejemanje bivališča naznani, da hitrejš najdeme naslovnika.

"GLAS NARODA"
82 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York, N. Y.
Telephone: Cortlandt 2676

POLITIČEN UMOR

En teden po izvolitvi na najvišje mesto v državi in dva dni potem, ko je dejanski prevzel svojo službo, je bil predsednik poljske republike, Gabriel Naturovic, zavratno umorjen od nekega fanatika, o katerem izjavljajo njeni prijatelji, da ni bil duševno normalen in splošno prepeta.

Spošno prenapeti so vsi poljski nacionalisti, ki žive v trdni veri, da se jim bo posrečilo raztegniti meje svoje države preko ozemelj, ki niso poljska in ki nočejo priznati narodnostnim manjšinam v svoji sedanji državi, posebno pa po slavanskih, niti najbolj elementarnim pravic.

Njih obnašanje je vsaj nekoliko opravičeno, če posmislimo, kaj je moral pretrpeti poljski narod izza konečne razdelitve poljskega kraljestva, katere so se vdeležile Prusija, Rusija in Avstrija, zlokobnega spomina.

Seveda je resnica, da je bil propad Poljske v glavnem posledica notranjih sporov, vlade žahite in drugih velikakov, ki so živeli v izobilju, dočim je navadu narod stradal ter preživil svoje dneve v največjem pomanjkanju ter duševni teme, lahko plen čifutov, ki so prišli na Poljsko po velikem izčišenju v Nemčiji tekom zaključnih let Srednjega veka.

Poljakom, vedno upornim in vihavim, blazno nacijonalističnim in obenem sebišnim, je vladal Rus z železno pestjo.

Tudi Nemec ni imel posebnih obzirov do njih. O tem nam pričajo razposestovanja, ki so se zavrsila v iztočnih pruskih provincah po ujedinjenju Nemčije in ki pomenjajo ne le največjo politično zmoto, katero je kedaj zagresil "želesni" kancler Bismarck, temveč tudi najgrši madež političnega življenga moderne Nemčije.

V Avstriji, tem raju postopomačem in krovsesov in brezdelnih dvorjanov se je godilo Poljakom še prilično dobro, kajti predstavljali so takozvani "staatsverhaltendes Element". Po domači bi rekli, da jih je smatrala Avstrija za element, ki je pomagal obdržati na nogah slavno dvojno monarhijo.

Vihra, ki je šla preko celega sveta pred par leti, je urensiščila sanje, katere so zmanj sanjali poljski domoljubi od Kočjuška naprej.

Poljski narod je bil zopet osvobojen po več kot sto let trajajočem zasušenju, a iz treh suženjstev je padel v eno, nadaljnjo.

Postal je zvest oproda francoskih imperijalistov, ki smatrajo Poljsko za nekako vazalno državo, jez proti komunističnemu napadu od severa.

Nečedne intrige francoskih imperijalistov ter odeskih posojevalcev denarja so tudi krive vseh političnih potresov, ki se ne prestano pojavljajo v tej nesrečni deželi in ki so dospeli do viška v zavratnem umoru novoizvoljene predsednika republike.

Razne vesti.

Pobožna želja.

Originalna smrt.

Slavni angleški romanopisec W. Scott gre po londonskih ulicah, sreča ga berač in ga poprosi miloščine. Scott iše po žepu, pa ne najde nobenega drobiza; ker je berač vedno bolj nadležen in mu jokajte pravi, da že več dni ni nič jedel, mu da pesnik cel šiling in mu reče: — Nate, ljubi moj. A vsega vam ne morem dati, spomnite se včasih, da ste mi polovice dolžni.

Berač vzame denar in pravi: — Hvala vam lepa, mylord, želim vam samo, da bi tako dolgo živel, da da vam dan denar nazaj.

Pogovor.

Slavni umetnik Makart je janoferad pisal, v družbi je bil pa tudi zelo redkobesen. Zgovor na dunajska pevka Galmeyer je sedela pri nekem obedu poleg njega. Ko Makart je dolgo časa ni spregovoril nobene besede, ga pevka dregne s komolecem in na reče: — Poje, pojte, gospod Makart, govorite vendar o čem druži.

Končno je obiskal Napoleonovega očeta, obvetnika v mestu Ajacejo. Pogovarjal se je z njim o sredstvih, s katerimi bi bilo pomiriti Korzik, kjer je bila takrat vstaja. Osemletni Napoleon je jasno paziščno sledil razgovoru; ko je grof končal, se je v veliko začudenje malo dečko odrezal takole:

— Kaj boste vi govorili! De-

Novice iz Slovenije.

Smrtna kosa.

V Ljubljani je umrla gostilničarka na Tržaški cesti Katarina Bizjak.

V Ljubljani na Pojanski cesti stev. 12 je umrla bivša složkinja Marija Markušič v visoki starosti 98 let. Bila je do zadnjega svečega duha Služila je v eni in isti družini celih 53 let.

Obesil se je

na Količevem pri Domžalah posnekov sin Jakob Hočevar baje zaradi družinskih prepirov.

Stekel pes v Mariboru.

Na mariborskem glavnem kolodvoru se je med potniki pojavit stekel pes. Ker je imel vse znake stekline, ga je policijski stražnik s sablo pobil. Tački sicer se je v mariborski policiji pojavit v zadnjem času več sumljivih psov.

Grožna nesreča.

Na Videžu pri Slovenski Bistriči je dne 3. novembra izbruhnil požar pri kmetu Andreju Jugu. Na deslet neznan način je začelo maščinovo greti v hlevu. V par minutah je bilo celo poslopje v plamenu, tako da se ni doalo rešiti nčesar. Razen sena in gospodarskega orodja je zgorelo tudi 10 glav goveje živine. Tudi gospodarjev brat je v grožnem požaru smrtno ponesrečil. Škoda znaša nad podprtih miliion krov.

Požar v Novem mestu.

Dne 5. nov. okoli petih zjutraj je v Novem mestu izbruhnil požar v skladščini trgovca Stanka Kastelca. Skladščine je do tal pogorelo. Samo "suhé robe" je bilo v njem že za pol milijona krov in je treci škola, ki jo je povzročil požar, zelj. Velika Gasilna društva se je morala omejiti le na omejitev požara, kar se jim je tudi pescirelo. Kake je nastal ta velik požar, se ne poroča.

Razne vesti iz Prekmurja.

Franc Kos, posnekov iz Norščeve, se je zbrzel v desno roko in vsled nastega zapravljenja umrl v bolnici v Murski Soboti.

12letnemu Karlu Soniju iz Radmožancev je slamečnica odrežala dva pusta. Enaka nesreča se je v priptila mlajšemu vajencu Alojziju Jančiu v Pertoči na cirku.

Matija Trpljanu se je sprožil v roki samokrov in je krogla prodrla v Korpici levo kleno.

Anton Bernjak, lovec pri upravi grščine grofa Zichyja v Beltinci, ki ga je solovec Alojzij Premer po nesreči obstrelil, je na zdobljenih poškodbah umrl v bolnišnici v Murski Soboti.

Tatvina v Ljubljani.

Iz Stanovanja Marije Kogoj v Florijanski ulici je bilo ukradeneno "zne oblike in drugih predmetov v vrednosti 42.000 kron.

Sneg po Jugoslaviji.

Noč od 4. na 5. nov. je vsem gorskim krajem v Jugoslaviji prisnelo porvega sneza. Julijanske in Kamniške planine so skoraj do podnožja krite z novim snegom, istekalo tudi duljenško hribovje in Štajersko Pohorje. Tudi na Zagrebščini geri je zapadel sneg. Po vseh iz Sarajeva je tamkaj precej snežilo.

Falska elektrika v Savinjski dolini.

Napeljjava falske električne proti Celju prav lepo napreduje. Svet, po kaferju tekel daljnovid, je izmerjen ter v gozdovih napravljen že deset metrov širok presek. Daljnoved prihaja v smeri iz Vojnika na Čret, za hribom sv. Jozefa v dolino Savinje. Podjetje ima v Celju svoj lasten tovorni avtomobil ter večje število delavcev. V Celju zgradi podjetje večji transformator. Ta večja naprava napravljena je prihodnjega poletja gotova in potem bo celjska mestna elektrarna lahko začela oddajati tok v poljubnih klicinah.

Pozoričil se je

Jože Ermenc, asistent Južne železnice, z gdc. Zinko Ferjančič, odvetnika v mestu Ajacejo.

Nenadna smrt.

Pri Kostanjevici je nenadoma umrl gospa Ivanka Colarič, sočna tamožnjica posnekova in postoličnega Naceta Colariča,

Peter Zgaga

Avtomobilski nesreča.
Na državni cesti pri Slinvie je zarel avtomobil Mariborčana Filipiča v voz kneta Štefana Paleža v Orehove vasi, ki je peljal z vozem kinetic Marijo Rudolf in njeno hčerkko. Sunek avtomobila je bil tako hud, da se je polomil ves voz. Kobilna je tudi padla, pa je poten hitro vstala in zbežala z vozom po cesti, vlečoč za seboj pod pojmljivim vozom Rudolfovo, ki si je izpalnila roko in strla koleno. Njeni hčerkki v Palež ni sta bila poškodovana.

Poljaki so umorili predsednika svoje republike.
Možak je bil šele en teden v uradu ter ni zasluzil smrti. Že vsaj zastran politike ne.

Polični umori se ne izplačajo.
Še nikdar se niso in se nikdar ne bodo. Če so pa Poljaki trdno uverjeni, da se izplačajo, jim ni treba moriti doma.

V Pariz naj gredo. Tam naj se nasitijo s krvjo, če hočejo. Tam je kal vse njihove sedanje nereče.

* * *

Anglijo zastopa na konferenci v Lausanne lord Curzon. Rusijo pa Čicerin.

Kot poroča časopisje, sta se v pondeljek celo uro pogovarjala. In časopisje mimogrede pristavljata: Govorila pa nista o miru. Seveda, še tega še manjka.

Kdo bi v tem času o miru govoril???

* * *

IZ Toleda, Ohio, poročajo: Rev. L. W. Irvin je bil obsojen na dve leti ječe, ker je oskrnul svojo enajstletno hčerkko.

Kot je iz tega in iz drugih slučajev razvidno, nekateri duhovni gospodje napačno tolmačijo Kristusov nauk: Pustite male k meni... .

* * *

Neki Macedonec je vrgel bombo proti avtomobilu, v katerem se je nahajal bolgarski ministrski predstavnik Stambuški.

Casi se izpreminjajo.

Kakšen razloček med časom in časom.

Leta 1914 je dala bomba pod silni svetovni vojni.

Če pa sedaj kdo vrže bombo, ki ubije člena cesarske hiše ali kaj podobnega, je dogodek omenjen s par besedami med dnevnimi novicami.

* * *

Jugoslovanska vlada je naročila svojemu zastopniku naj vključi v razpolasko pogodbo v Ligo narodov.

Italija je seveda proti temu protestirala, češ, da ta pogodba ogroža njene interese.

Ta italijanski protest, ni nikogar prav nič začudil.

Veliko bolj živavnega bi bilo, če bi bila italijanska vlada zadovoljena s predlogom jugoslovanske vlade.

Pred davnimi stoletji se je bližal Kolumb Ameriki.

Gotovo ste čitali, kakšno veselje je nastalo na njegovih ladjah, ko so pomorsčaki opazili suho zemljo.

Kolumb je baje pokleplil in začel od same hvaležnosti moliti.

Najbrže mu pa ni padlo v glavo, kako mokra bo ta zemlja neko v vsej svoji suhoti.

* * *

Vojni kaplani v Združenih državah so sestavili statistiko, da je vsak ameriški vojak povprečno vsako leto dvanaščkrat prispeva.

Cerkve bi se ne smela postavljati s tem rekordom.

Ljudi, ki so zavrgli njen najsvetješi nauk "Ljubite se med seboj", bi pravzaprav ne smela štetiti med svoje člane.

Varčujte in pripravljajte si s tem neodvisnost za Vašo starost.

Vložite Vaše prihranke v domač zavod, kateri Vam nudi ne

Med dobrimi znanci.

Tako prav zložno in udobno ohranjeno proti topemu solnju se razprostira mojega prijatelja trte — njegov Vinomer. Lep kos zemlje je to! Polno zdravih sokov se pretaka po nji, ki šinejo, kadar zavejejo topke pomladne sene, v korenine ter se dvignejo po ponižni trti, prvezani h koli, da jo napoje s svetim mozgom in tal do vrha. Potem se začne napenjati po trti speci očesa, iz katerih se razvijejo široki, zeleni listi, ki jo odenejo od vseh stran in novo, nežno opravo.

Nič se ne čudim očaku Noetu, da je legal v hlad vinske trte ter se vdal opojnim sanjam v njega obejtu.

Ali še lepše je, sanjati med dobrimi znanci, tam med ogromnimi, z železnimi obroči okovanimi sodi v prijateljevi zidanici na Vinomernu! Še lepše je, ko odbije prijatelj čep, da brizgne v gostem, tankem curku v majoliko sladka tekočina, ki se zaikri v solnični luči, kakor bi kdo vrgel vanjo pest zlatega prahu! Ali naj lepše je, ko dvigne prijatelj polno majoliko proti obokanemu stropu in mi reče z zadovoljnim obrazom in toplim glasom: "Na pijo, izpij tole kapljico, ki jo je rodila ta moja dobra zemlja, zemlja!"

In če človek nagnе majoliko in jo izprazni v dolgem, žejnem požirku, da začutiš, kakor da bi ti ogenj zakrožil po žilah — ali veste, kako se čutita takrat gospodar in gost veselega, zadovoljnega in hvaležnega z zdravimi sokovi prepojeni zemlji? Kako se čutita takrat zavisnega od črnej zemlje! Kako se čutita takrat vnesenega nad črno zemljo!

In to je v mojem počitniškem programu, da krenea vsaj enkrat s prijateljem tja gor v njegovo goro. Tam se razgovarja človek vse drugače in vse laže nego doma na klopi pred hišo ali zvečer ob luči za mizo. Tam se razvajajo jeziki in se odpro sreca, in navdušenje se združi in vzdržni strune, napete v duši, da se oglase v stari belokranjski popevenki.

Nikaj na svetu lepšega ni nego je trta, kada rodi.

Hej, kume moj dragi, sad se napij, dugo nas ne bo, sad se ga vžije!

Vroče je bilo in soparno, ko smo šli popoldne na Vinomer: gospodar, prijatelj Janko in jaz.

Vroče je bilo in soparno! Ustavili smo se vsakih deset korakov in pogledali drug drugač, češ, tam-le bo hlad, tam-le nam bo ugodnejše!

In že nas je gledala z gore zidanica. Kakor velike, črne oči so gledale proti nam na belo cesto zapahnjene okna.... Kakor zedalje trti, okrožujejo beli hram. Ali čim bliže smo prihajali, tem jasneje so se pred nami ērtale konture narezjanega trtnega lista, ki se je bilo povesnilo proti tlotu, zakaj popoldan je bil vroč in soparen.

Pobesilo se je bilo proti tlotu krilo pod seboj velike, težke grozde, ki so se njih jagode že debelile, rumenile, rdečile in črneli. Izpod listja je evril črteček, kličč vinogradnikom svojo veselo pesem, ki je Belokranjec ne pozna lepše: "Črn — bel, črn — bel...."

To se pravi: "Kmalu pride čas ko bo treba oprati brente in priviti stiskalnico in pripraviti posodo, da jo, Belokranjec, napolni s poniznega trta ognjenim somkom!"

O lepa, sladka beseda!

Po strani sem pogledaval prijatelja vinogradnika in videl sem, kako mu je sevalo z lico veselje, kako so se mu zaikrile oči, kakor bi jih bilo zaplulo nekaj rosnega in ognjenega obenem....

Dospeli smo do zidanice, in težak ključ je zaškrpil v železnih vratih, ki jih je odprl gospodar naiztežaj. Venkaj iz kleti, iznad sodov se je usul težak, po vnu vonjajoč vzduh, ki smo ga slastno verkavali vase, kakor bi vonjali pomladne vijolice. Ampal, kaj hočejo vijolice! Vinomerski hram in njega opojni vonj — to ti je voda vseh vrat!

Naši pogledi so vzplavali proti, ki se je razprostiralo pred nami. V ravnih vrstah so se vzpenjale ob kolih trte in se ji hoprijemale kot slabotne device.

"V tej-le zemlji leže moji žulji, žulji mojih rok, moje skrbni nade, moje veselje in moj strah," je izpregovoril gospodar. "V tej-le zemlji in v teh trtah je moja radost, in moj up je tam gor, nad tem jasnim nebom, nad tem veličastnim obokom, ki sloni na zemlji, ki ga je poveznil na oče nebeški!"

Naši pogledi so plavali po trtu, ki se so vzplavali dalje tja po belokranjski zemlji, ki se je širila pred nami v vsi svoji poniznosti in osamelosti. Ravne nje so ležale pred nami, šumeče loze so želeno pred nami srebrna Kolpa se je vila daleč pred nami ob položnih gričih in med bogatimi streljniki in travnik. Kot brze ptice so plavali naši pogledi nad slokim stolpom metliške cerkve, ki je kot živo hrepeneje kipel proti nebu, ter se končno ustavil in ob obmejnih gorah, na katerih se je topila sinjost nebeškega stropa. Blizu in daleč po so nas obkrožale vinske gorice, prekopane in presejane z mladim, zdravim trtem, ki naj kot pleten bič izzene odhod bedo in glad, poniznost in osamelost, ki leži kot mora na belokranjskih tleh!

Molčali smo nekaj hipov vsi trije. Otožnoveselo čuvstvo nas je bilo prevzelo....

Na tratinu za zidanico je že prasketal ogenj in se sesedal v kup žerjavice. Gospodarjev hlapec je belil tolstega janca, da nam ga speče na lesenem ražnju. Po cesti od sosednje vasi je prišla trojica znanih kmetiških mož, ki so dospeli, da nam pomagajo pri jedi in pijači.

"Bog blagoslov!" vzkliknejo vsi obenem.

Prijatelj-gospodar natoči majoliko, jo postavi na krožnik in počasi nanj kluč svojega hrama. Obre se k meni in reče: "Prijatelj! Evo ti dobodošlice! Rad te imam, in drag si mojemu sreču. S tako je strjen kosček moje mladosti.... Evo ti vina iz moje kleti! Staro je in nepokvarjeno — glej, to ti je slika mojega prijateljstva! Evo ti kluča! Kadarkoli hočeš — podnevi ali počni, drevi ali davi — vzemi ga, tvoj je tako, kakor je moj! A sedaj pijo! Pa da ne boš živel sam, Bog te poživi z mojo ženo!"

Verjel sem njegovim odkritočnim besedam, in nekaj resnega me je navdihnil. A preden sem izpelj dobrodošlico, sem prijatelja dostojno zahvalil....

Majolika je naglo krožila od ust do ust in silila sreča na jezik. Iza zidanice jep rihajal vonj pečenega janca ter nas vabil, naj pridemo bliže. In šli smo tja in posledi po travi. Vsak si je urezal kos rumene pečenke, in zamakal slastno jed s starim vinom, ki ga je natakal gospodar v čaše.

S prijateljem sva stopila v soho nad kletjo, am mi je pokazal staro knjigo, kamor je zapisal svoje ime vsak, kdor je kdaj bil na Vinomernu. Naglo sem prelistal knjigo, čital podpis in to, kar je vsak prispisal svojemu imenu. Bili so to dobri in slabii verzi.... Ob mnogokaterem imenu je bil prijatelj že narusal povezljeno kupje, začrtal nanjo križ in prisidal imenu datum smrti. Ah, ni več teh veselih, navdušenih, zgovornih pivev! Sedaj pojo slavo nebeskemu očetu!"

A ker je lažje pisati slabe nego dobre verze, zato sem tudi jaz napisal par slabih vrst ter se tako ovekovečil v kroniki vinomerskih pivev. Zapisal sem nekaj o poštovnosti in odkritosnosti. In ko je prečital prijatelj moje vrste, je dejal: "Res je tako! Poštenih ljudi je čimdalje manj!"

Ni mi bolj ne prija kakor to, če govoril človek resnico. Zato sem odgovoril prijatelju: "Da! Sleparsvo in oholost se plazita okolo nas kakor smrad z gnojušča. Visoko višete nos, da se človeku gabi v dno duše, da ju še zaničete ne more!"

"In koga misliš?" me vpraša te! — Podarite jih zavodu slovne prijatelji.

ŽENA IN NJEN LUJBČEK OBSEJENA NA SMRT.



Slika nam kaže Mrs. Edith Thompson in njenega ljubimca Fredericka Bywaterja. Pred kratkim sta bila spoznana pred london skim sodiščem krvim ter obsojena na smrt na vešala. Mrs. Thompson je izpovedala, da je na meravalu zastrupiti svojega moža z zdrobljenim steklom, kar se ji pa ni posrečilo. Ker se ga je po hotelu na vsak način iznebiti, je najela svojega ljubimca Bywaterja. On se je tisto splazil za njim ter ga zabolzel v vrat. Kdaj bosta občena, še ni nicesar znano.

"Sleparsvo in oholost in laž."

"Ne, da! Razumem.... Ali, ali, ali...."

"E, moj Bog! Saj vendar veš, da so to ljudje — no, ljudje so, ki hodojo po zemlji in te grizejo v pete, da tolkokrat ostavijo njih bližino in pohititi semkaj na Vinomer in piješ v jih zaničiš..."

Umolknil sem za trenutek, potem pa sem dodal: "A jaz jih morda bolj nego ti!"

Prijatelj me je krepko prijel za roko. Čutil sem, kako se mu je tresla. Potem mi je dejal: "Pojdi, greva pit!"

In prav je bilo, da sva šla: dovolj je bilo vinske modrosti! Pa tudi tisti, ki so ostali zunaj, so se že jezili, rekoč: "Lep gospodar je to, ki ostavlja svoje goste!"

Pa ta očitek je bil izrečen v šali. Prijatelj je to razumel. Za odgovor in v opravičijo je vzel majoliko v roko, se postavil v sredino našega kroga in začel govoriti:

"Dragi prijatelji! Odo sreca we vse, da ste prišli semkaj, kjer pi-jemo in se radujemo. A lahko bi se nam očitalo do sodnega dneva, da se ne spominjamamo nje, ki nas je rodila, in odgojila, do katere nemirljivo ljubezen so nam vejpeli v sreču že v detinskih letih, da se ne spominjamamo — slovenske domovine! Da bi se dvignila nje na blaginja, da bi se razlila po naši zemlji luč svobode, napredka in prosvete! Zato* dvigam svojo čašo ter vas pozivljam, da zaključete z menoj vred: Bog poživi našo lepo slovensko domovino!"

Glas mu je zvenel odločno, prečrtevalno. Nič se ne pozna, da je govoril v istem smislu že oblikor: tudi sedaj je prihajala navdušena beseda naravnost od sreča. Oko se mu je zatopilo v lepotu kipečega vina, duša je slušila njegovo last... Tako se godi samo njemu, ki mu je Vinomer ponosno lastnina!

Vsi smo vstali, vsi smo se odkrili, vsi smo zaklicali soglasno: "Bog poživi našo lepo slovensko domovino!"

In v hipu so bile vse čaše izpraznjene do dna. Vino je storilo svojo dolžnost — in mi tudi! Vse je pa tvoja zasluga, Vinomer!

Portraitist Sargent.

Angleški portretist Sargent je bil povabljen k nadutemu ameri-kanskemu milijarderju, ki si je bil napravil velikansko zbirko slik. Ker se pa ni spoznal na takke kuplje, so ga bili grdo oglofali; imel je vse polno Tizianov, Murillov itd., v resnici pa vse skupaj ni bilo dosti prida.

Sargent se pogovarja z milijarderjem o umetnosti, bogatšča ga povabi v galerijo slik, kjer se razkorači in pravi: — Imam do-

stek na denarja, lahko si nabavim tu di drugo zbirko, to bi pa rad blagohtoto podaril kakemu javnemu zavodu. Kateri mi svetuje?

Res je sicer, da povprečni odstek od šest in sedem odsto ne velja za vse države. V severnih državah je to razmerje manjše, pa je matno večje v južnih

Obed pri Ludoviku XIV.

Opat je šel spati.

Moliere, prvi francoski pisatelj veseloiger, je bil v visoki kraljevi službi. Sicer ga je kralj spôštoval in mu večkrat izkazal svojo naklonjenost, a pri drugih služabnikih ni bil v čišlih, zaničevali so ga, kar so ga mogli. Nekoč je hotel pripraviti kralju postelj, a nobenega drugega ni bilo bližu; tudi od mize so vstali kadar je prišel obedovat; kratko rečeno, bojkotirali so ga.

Kralj izve tem in hoče dati prevezne nauk, pokliče Molieru in mu reče:

— Kakor vidim, zelo hujšate; gotovo vam slabo postrežo, za to bova raje kar skupaj obedovala. — Da si prinesti več jedi, vzame piščanca, ga razreže, da kos pesnike, drugega pa obdrži sam, obed se prične. Tedaj ukaze, naj vstopijo vsi ugledni dvorniki, kakor je bila takrat navada. Reče jim:

— Vidite me pri hvaležnem poslu: povabil sem na obed Moliera, služabnikom je igralec prensek. — Pesniki so nastopali tedaj običajno kot igralec, primerjaj Shakespeare. Odslej ni bilo Molieru več treba na hrano k služabnikom, toliko vabil je dobil od vseh strani.

Lafontainovo jabolko.

Slavni francoski basnopisec La Fontaine je vsako jutro jedel petočno jabolko po knjige. Nekoč položi jabolko na mizo, da ga shlači in gre v knjižnico po knjigo. Ta čas vstopi v sobo njegov prijatelj, vzame jabolko in ga sne. La Fontaine pride iz knjižnice, jabolka ni več.

— Moj Bog, kdo je snedel jabolko, ki je bilo na mizi?

— Jaz ne, — reče prijatelj.

— Tem bolje, dragi moj!

— Zakaj?

— Zato, ker sem dejal vanj arzenik za podgane.

Zdaj je prijatelj začel kričati: — Pomagajte, o moj Bog, zastrupljen potom!

— Le potolaži se, dragi moj, — se smeje La Fontaine, — saj ni tako hudo, hotel sem samo vedeti, kdo je moje jabolko pojedel.

Henrik IV. in mestni očetje.

Mestni očetje v Orleansu so imeli staro pravico, da so smeli pred kraljem sedeti. Tudi pred Henrikom IV. so niso hoteli upogniti. Ko je Henrik izvedel, da namerava pri sprejemu sestri, ne dal odstraniti v sprejemni sobi vse sedeže. Očetje pridejo, vidijo položaj, pozdravijo kralja in se dojajo z največjo resnobo na — tia.

Nikar se ne trudite, gospa, — vi svetuje slikar, — če hočete, — sedaj imaš pa ti prav, — se odreže modrijan.

Priazni slikar.

Znameniti portretist osemnajstega stoletja Quentin de la Tour je slikal gospo, ki je zdrževala v visokostjo in oščnostjo zelo velika usta. Znamenita dama je med slikanjem na vse načine poskušala zmanjšati njih širino. — Nikar se ne trudite, gospa, — vi svetuje slikar, — če hočete, — vam pa ust sploh ne bom naslikal.

Brzjavna božična nakazila.

Vsi, ki še niso poslali božično darilo v domovo, naj izrabljajo to izvanredno ugodnost za brzjavne pošiljatve.

Vsled mnogih brzjavnih nakazil pred božičnim praznikom nam je mogoče sestaviti jih skupno s posebno znižanim stroškom.

Samo za \$2.

lahko-brzjavno pošljete Vaše denarno darilo, da bo v najkrajšem času v posesti naslovnika.

V kratkem roku do božiča pismena nakazila ne morejo več pravčasno dospeti, zato se poslužite te prilike in pošljite Vašo pošiljatev brzjavno skoz

Frank Sakser State Bank

<p

KAPITAN BLOOD

NJEGOVA ODSEJA.

Spinal Rafael Sabatini.

Za "Glas Naroda" prevel G. P.

75

(Nadaljevanje.)

Ukročenega in ponižnega governerja je odvedel v veliko kabino. Benjamin, črni strežaj, oblečen v bele hlače in suknjo, pa se je podvizi, da pripravi obed.

Tedaj pa se je prvikrat oglast polkovnik Bishop.

— Ali smem vprašati, kakšni so vaši nameni? — je rekel.

— Ničesar hudega, polkovnik. Čeprav zaslužite v polni meri vrv, vam zagotovljamo, da se je bomo poslužili le v najskrajnejšem slučaju. Vi ste rekli, da je napravilo njegovo lordstvo napako, ko mi je izročilo komisijo, s katero me je blagovodil počastiti državnim tajnikom. Jaz soglašam sedaj z vami. Vsled tega bom zopet odplul na visoko morje. Cras ingent iterabimus aequor. — Jutri bozmo zopet potovali po neizmernem vodovodu. Dober latinski šolar boste, ko bova sklenila svoje račune. Vrnih se bom na Tortugo in k svojim bukanirjem, ki so vsaj pošteni, spodbjni dečki. Privedel sem vas s seboj na krov kot talca.

— Moj Bog, — je vzliknil pomožni governer. — Vi me vendar ne boste odvedli na Tortugo!

Blood se je zasmjal na ves glas.

— No, tako hudo pač ne bo. Hočem si le zagotoviti varno odpotovanje iz Port Royal. Če boste pameten, vam v tem slučaju tudi ne bo treba plavati na breg. Dali boste gotova povelenje pristaniškemu mojstru ter nadaljnja povelja poveljniku vašega forta Poklicali boste oba semkaj, na krov te ladje ter ju v moji navzočnosti obvestili, da bo odplula Arabella danes popoldne v kraljevi službi in da ne sme nikdo ovirati njenega odhoda. Da pa se bosta dejanski pokorila poveljem, bosta odšla z nimi vred na majhno potovanje. Sedaj pa pišite, razven če vam je vrv ljubka.

Polkovnik Bishop se je končno nekoliko ojunačil.

— Vi izvajate nad menoj nasilje... je pričel.

Blood ga je prekinil.

— Jaz vas prav nič ne silim. Dajem vam povsem prosti izbiro med personi in vrvjo. Vaš stvar je odločiti se za to ali ono.

Bishop se je ozrl vanj, skomignil na to z rameni, sedel za mizo ter pričel pisati z negotovo roko povelenja na svoje častnike. Blood je odposlal ta povelenja na kopno. Nato pa je povabil svojega prisijenega gosta na kosilo.

— Upam, da je vaš tek prav tako obilen kot ponavadi, polkovnik.

Nesrečni Bishop je sedel na stol, katerega so mu odkazali. Jesti pa ni mogel, kar je povsem razumljivo za človeka v njegovem položaju. Blood ga tudi ni sili, a sam je jedel z dobrim tekonom. Predno pa je še končal, je prišel v kabino Hayton, ki ga je obvestil, da je prišel lord Julian Wade ravnotar na krov in da ga hoče tukoj videti.

— Pričakoval sem ga, — je rekel Blood. — Privedi ga noter.

Lord Julian je vstopil. Izgledal je resen in dostenjaven. Njegove oči so z enim samim pogledom premotile celi položaj, ko se je dvignil Peter Blood, da ga pozdravi.

— Zelo lepo od vas, da ste se nam pridružili, moj lord.

— Kapitan Blood, — je rekel lord ostro. — Vaš humors e mi zdi malo prisiljen. Jaz ne vem, kakšni so vaši nameni, vendar pa dvomim, da poznate riziko, kateremu se vstopavljate.

— Jaz pa dvomim, če je vaše lordstvo spoznalo riziko za samega sebe, ko nama je sledilo na krov te ladje, prav kot sem pričakoval.

— Kaj menite s tem, gospod?

Blood je dal znamenje Benjamini, ki je stal za Bishopom.

— Daj njegovemu lordstvu stol. Hayton, pošli čoln njegovega lordstva zopet na breg. Ne bo se vrnilo tako kmalu.

— Kaj je to? — je vzliknil lord. — Ali me hočete zadržati!

Ali ste blazni?

— Počakaj še malo, Hayton, za slučaj, da bi postal njegovo lordstvo nasilno, — je rekel Blood. — Benjamin, čul si naročilo. Izvrši ga.

— Ali mi hočete povedati, kaj nameravate, gospod? — je vprašal lord Julian, ki se je tresel od jeze.

— Hočem le zavarovati samega sebe in svoje dečke pred viličimi polkovnika Bishopom. Rekel sem, da ga gotovo ne boste pušteli v zadregi in da mu boste sledili semkaj. Obvestilo iz njegove roke je šlo na breg za pristaniškega mojstra in poveljnega forta. Kakor hitro bosta ta dva na krovu, bom imel vse talce, katere potrebujem za svojo varnost.

— Lopov, — je sknikl lord skozi zobe.

— To je poolnoma stvar osebnega naziranja, — je rekel Blood. — Ponavadi bi ne trpel takih priimkov od nobenega človeka na svetu. Ker pa vem, da ste mi hoteč namenoma napravili veliko uslugo ter mi boste nenamenoma storili nadaljnjo uslugo sedaj, kočem prezreti vaš neuljudni izraz.

Lord se je zasmjal.

— Bedak, — je rekel. — Ali mislite, da sem prišel na krov vaše piratske ladje, ne da bi se primereno zavaroval! Obvestil sem poveljnika, na kakšen način ste prisili governerja, da je prišel semkaj. Sodite sedaj mi, če se bo on ali pristaniški mojster pokoril pozivu in če vam bo dovoljeno odjadrati, kot domnevate.

Lice kapitana Blooda se je zresnilo.

— Žal mi je, — je rekel.

— Lahko vam je, — je odvrnilo njegovo lordstvo.

— Ne radi mene samega. Meni je žal za pomožnega governerja. Ali veste, kaj ste storili? Skoro gotovo ste ga obesili.

— Moj Bog! — je vzliknil Bishop, kojega strah je vedno bolj narastal.

— Če bodo oddali le en strel preko mojega krova, bo obviles pomožni governer na jarbolu. Važe edino upanje, polkovnik, tiči v dejstvu, da jih bom obvestil o tem svojem namenu. Da pa lahko popravite, kot pa morete, škodo, katero ste storili, jim boste sami odnesli to sporocilo, moj lord.

— Breje vas bom viden na ražnju v peku, predno bom storil to, — je divjal lord Julian.

— To je nespametno in povsem nelogično. Če pa ustrijate pri svojem skepu, bo kak drugi sel prav tako dobro opravil ta posel in nadaljnji talec na krovu bo napravil mojo roko tem močnejšo.

Lord Julian je zrl nanj, kajti spoznal je, kaj je odklonil.

— Torej mislite sedaj boljše o predlogu, ko ga razumete? — je vprašal Blood.

— V bojtem imenu, pojrite, moj lord, — se je oglast Bishop, — ter se pokorite. Ta prokleti pirat me drži za goltane.

(Dalej nadaljevanje.)

Jugoslavia irredenta.

Fašisti na delu na Općinab.

V veliki gruži — pravijo, da jih je bilo kajih 100 — so napadli društveno gostilno, kjer so pobili vso posodo, vse šipe, zlep vse, kar jima je prišlo pod rok. Škoda se ceni na 2500 lir. Od tam so šli predne privatne hiše, kjer so zopet metali kamencja in okna in nabijala po vrtilih ter cebi virgli ob hišo 5 petard, ki se pa niso razpolile. Karabinjerji so že končno powrečili jih razenati. Da ni bil nihče ariran, je pač odveč dostaviti. Gostilno so razbili haje iz naštevana, ker se domačini prejšnji večer tam nabili nekega fašista, ki je v družbi z nekim svojim tovaršenjem prvečiral ter hotel celo na vzočo naskočiti z nožem. Izvili so jima nože in ju virgli na cesto ter tako preprečili gotovo prelitje krvi. To je bilo seveda tako vneboviječe nasilje proti fašizmu, da je bila potrebnata celo kaznina ekspedicija in da so napadali celo privatne hiše, katerih stanovaleci niso imeli prav nobenih stikov z omenjenim incidentom.

Roparski napad na ulici

E. Santel lastni ar tobakarni v Trstu, ki zaprla zvečer kakor po navadi tobakarno ter šla proti domu v ulici Eremo št. 6. Ko je došla v to ulico, sta planila nanojna doleva, jo vrgla z vso silo ob tla, ki vzel veliko usnjato torbo ter zbežila. Ženska je zacela na pomeč. Pribitila sta dva stražnika, in ko sta izvedela od ženske, za kaj je šlo, sta šla iskat zapade. Iskala sta ju dolgo; končno sta pa vendarle enega skoraj prijel. Šrečala sta ga namreč na vogalu neke bližnje ulice z ukrazeno torbo v rokah. Mož pa ni izgubil bladnokrvnosti, marveč je zagnal torbo stražniku v obraz in zbežal. Santeljeva je dobila torbo nazaj. V njej je bilo več sto lir.

Težka nesreča pri delu.

Vdova Alojzija Širea, starca 47 let, lastnika male kramarjeve z zelenjavo in sadjem v ulici Edmondo de Amicis v Trstu, je stavljala v svoji kramariji sadje v zaboje. Tak pol zabej je polozila na šibko mizo, potem pa je nadaljevala delo. Us-da je hotela, da je zadela nego ob mizo. Miza je prečrnila in zabej je padel revici na glavo ter ji razbil črepino. Prepeljali so jo v obupnem stanju v mestno bolnišnico, kjer je naslednji dan popoldne umrla.

Tatovi se vdrli ponoči v mlekarne.

Tatovi se vdrli ponoči v mlekarne Iva Jazbeca v ulici Amerigo Vespucci št. 7 v Trstu in jo dočitali izpraznili ter s tem po vzočili lastniku nad 1500 lir škodo. Tatvina je bila naznanjena policiji. Policieti se izvršili preiskavo v trgovini trgovca Karla Castelreggia v ulici Sv. Jakob. V trgovini so začenili skoro vse blago, ki je bilo ukraden v trgovini Iva Jazbeca. Vsi trije se nahajajo v zaporu.

Možkarja s čudnima trebuhami.

Neki kraljevi stražnik, ki je patroliral po ulici del Sapone v Trstu, je obrnil tam pozornost na 2 suba možkarja, posebno pa na njuna trebuham, ki sta bila nesporazumno velika. Ko sta zagledevala moža stražnika, sta jo zavila v vrežo št. 5 v isti ulici. Čez par minut sta pa prišla na prosto popolnoma sprememljena: "trebuha" sta postavile v veži. Ta čudež je moža postavite tako iznenadil, da se juna je približil ter ju vprašal, kako stoji stvar. Pribitila sta sprva trdila, da sta nedolžni; o "trebuhu" nista hotela ničesar služiti. Pozneje sta pa izpovedala, da sta "trebuh", oziroma več kilogramov mesa ukradla svojemu gospodarju. Meso je bilo seveda zaplenjeno. Mož sta pa končala v zaporu. Sta dva meseria, in sicer Josip Višnovcev in Hektor Parniero.

Ponarejen 1000lirske bankove.

V Trstu je bil aretiran Leonard Pascegli, star 22 let, ker je hotel v bufeju Tommasini oddati ponarenje 1000lirske bankove. Misli, je je trdil na policiji, da je napoljen toda kljub temu tudi v ul. Coroneo.

Dal je poklicat policijo, naj ga aretira.

V obljudeno tržaško gostilno "Panada" v ulici Rossini je stopil čedno oblečen mladenci. Sedel je za dolgo, pogrenjeno mizo ter si naročil bogato večerje in steklene penečne refoško. Ko je spravil ves ta božji blagoslov za pas, je poklical k sebi natalkarja in ga prosil, naj gre iskut dva kraljeva stražnika in dva orožnika. Natalkarju se je zdelo sicer to naročilo čudno: vendar pa je ubog gosta ter še na bližnjo policijo. Par minut pozneje se je vrnil z dvema kraljevnima stražnikoma. Ko ju je opazila vzdružna, da se nahaja otrok v ognju. K sreči je mati prisla še pravčasno, in je imela toliko zavest, da je pogasila goreče cunje in tako rešila otroka gotove smrti. Otrok so prepeljali v gorisko bolnišnico. Starši, pazite na otroke, ne puščajte jih zaniih!

Tatinska odjemalka.

Natalija Škerl, lastnica male manufakturne trgovine v ulici Campo S. Giacomo št. 15 v Trstu, je opazila v zadnjem času, da ji zagniva v trgovine različno blago. Škerlova si tega ni znala razglosti. Vprašala sta ga, zakaj naj lagati. Končno je bila sreča mi-

la, da je začela pri "delu" prave tatico. Bila je to Ivanka Girardi. Ženska je hodila malone vsek dan v trgovino, nekaj nakupila in vsakkrat nekaj izmaksnila. Tako je prisla tudi zdaj v trgovino, in medtem, ko se je Škerlova pogovarjala z neko odjemalko, je Girardičeva spravila na varno nekaj blaga. To pa je Škerlova v sreci zapazila ter dala žensko aretirati. Ženska je izpovedala na policiji, da jo je beda k temu prisilila.

Ibsen in Tolstoj.

Tolstoja je prevajal v danski Emanuel Hansen. Poslal je prestavo "Moč teme" Ibsenu in ta mu je 27. novembra 1883 takole odgovoril:

— Drama Moč teme sem čital z velikim zanimanjem. Ne dvojim, da bo dosegla na odrvu velik uspeh, če jo bodo poštano in brezobzirno igrali. Seveda se mi zdi, da pisatelj nima popolnega vpogleda v dramatično tehniko. V drami je več pripovedovanja kakor nastopov, dialog se mi zdi na več mestih preveč epičen in premalo dramatičen, delo v celoti ni toliko drama kot povest v dialogu. A glavna stvar je duh enjalskega pesnika in ta se kaže v celem delu. — Torej veliko pričnjanje.

Cisto drugačna je pa Tolstojeva sodba o Ibsenu. Hansen se je zgovorjal s Tolstojem, in ta mu je rekel:

— Vidim, da ste zopet nekaj Ibsenovega prestavili v ruščino. Kako morete kaj takega napraviti?

Hansen mu je odgovoril, da govoriti za Ibsena že priznanje evropskega izobraženstva, nakar mu je Tolstoj odvrnil, da je to le nov dokaz za nizki nivo evropske literature. Rekel je nazadnje: — Kjer ni rib, morajo nastopiti raki. — Preveč ponjen Tolstoj v tem slučaju gotovo ni bil.

Veliki Conde.

Veliki Conde (1621 — 1686) je bil v družbi. Neki nadut in načlan gospodski smrkolin je govoril neprestano o svojem "godopod" očetu in svoji "gospodini". Rekel je nazadnje: — Moj gospod služnik, recite mojemu gospodu kočiju, naj vpreže moje gospode konje v mojo gospo kočijo. —

NA PRODAJ

iman hišo in dobrinu. Stara je okrog 40 let, nanovo preurejena, ima dve sobi, vodo in kuhinjo, spadaj pod hišo je blev in klet. Spodaj je zidana, zgornji del so tri strani lesene in omotane z zidom in zunaj in zunaj, ena stran je pa po polnemu zidan. Poleg hiše je skedenj. Cena je \$200.00. Katerega veseli kupiti to hišo, naj se obrne na nadaljnja pojasnila na lastnika: Janez Fon. Predgrad št. 59, pošta Starci trg pri Črnomlju, Slovenija, Jugoslavija.

Ako želite dobiti sorodnike ali znance iz stare domovine, pišite nam prej za pojasnila, ker število priseljencev je omejeno. FRANK SAKSER STATE BANK 82 Cortland St., New York, N. Y.

Knjiga za dolge zimske večere.

Slovensko-Amerikanski

KOLEDAR
za leto